A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2020. december 17.*

„Előzetes döntéshozatal – Európai uniós védjegyek – 207/2009/EK rendelet – Az 51. cikk (1) bekezdésének a) pontja – Az 55. cikk (1) bekezdése – Az uniós védjegyoltalom megszűnése – Olyan uniós védjegy, amelynek tényleges használatát megszakítás nélkül öt éven át elmulasztották – Az ötéves időtartam lejárta – Az értékelés időpontja”

A C-607/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. augusztus 12-én érkezett, 2019. június 6-i határozatával terjesztett elő

a **Husqvarna AB**

és

a **Lidl Digital International GmbH & Co. KG**, korábban Lidl E-Commerce International GmbH & Co. KG

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E. (előadó), C. Lycourgos és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Husqvarna AB képviseletében A. von Mühlendahl, C. Eckhartt és P. Böhner Rechtsanwälte,

– a Lidl Digital International GmbH & Co. KG, korábban Lidl E-Commerce International GmbH & Co. KG képviseletében M. Wolter és A. Berger Rechtsanwälte,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: A. Peluso avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében É. Gippini Fournier és T. Scharf, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a[z európai uniós] védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 78., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 142., 104. o.) 51. cikke (1) bekezdése a) pontjának és az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 rendelet (HL 2017. L 154., 1. o.) 58. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Husqvarna AB és a Lidl Digital International GmbH & Co. KG, korábban Lidl E-Commerce International GmbH & Co. KG (a továbbiakban: Lidl) között a Husqvarna által a Lidl ellen európai uniós védjegy bitorlása miatt indított kereset tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 207/2009 rendelet

3 A 207/2009 rendelet (3) preambulumbekezdése az alábbiakat állapítja meg:

„A[z Unió] említett célkitűzéseinek elérése érdekében szükségesnek látszik a védjegyekre vonatkozó olyan [uniós] rendelkezések megalkotása, amelyek révén a vállalkozások egyetlen eljárási rend keretében egységes oltalmat élvező, a[z Unió] területének egészére kiterjedő hatályú [uniós] védjegyet szerezhetnek A[z uniós] védjegy egységes jellegének az előbbiekben kifejtett elvét, ha e rendelet másként nem rendelkezik, alkalmazni kell.”

4 E rendeletnek „A[z uniós] védjegy” című 1. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A[z uniós] védjegyoltalom egységes, és a[z Unió] egész területén azonos hatállyal rendelkezik: csak a[z Unió] egésze tekintetében lajstromozható, ruházható át vagy lehet róla lemondani, illetve képezheti megszűnést megállapító vagy törlést kimondó, illetve használatát tiltó határozat tárgyát. Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, ezt az elvet kell alkalmazni.”

5 Az említett rendeletnek „A bitorlásra vonatkozó nemzeti jogszabályok kiegészítő alkalmazása” című 14. cikkének (3) bekezdése a következőket tartalmazza:

„Az irányadó eljárási szabályokat a X. cím rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.”

6 A 207/2009 rendeletnek a „Lemondás a védjegyoltalomról, a védjegyoltalom megszűnése és a védjegy törlése” című VI. címe tartalmazza „[a] védjegyoltalom megszűnésének okai[ról]” szóló 2. fejezetet, amelyben a szintén „A védjegyoltalom megszűnésének okai” címet viselő 51. cikk (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A[z Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalához (EUIPO)] benyújtott kérelem vagy a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján a[z uniós] védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani, ha

a) a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát a[z Unióban] megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, és a jogosult a használat elmaradását kellőképpen nem igazolja; a[z uniós] védjegyoltalom megszűnése azonban nem állapítható meg, ha az ötéves időtartam elteltét követően, de a megszűnés megállapítására irányuló kérelem vagy viszontkereset benyújtását megelőzően megkezdik, illetve folytatják a tényleges védjegyhasználatot; e rendelkezés nem alkalmazható, ha a jogosult a tényleges védjegyhasználatot a kérelem vagy a viszontkereset benyújtását megelőző, a használat megszakítás nélküli ötéves elmulasztása időtartamának lejártakor kezdődő három hónapban csupán azt követően kezdi meg, illetve folytatja, hogy értesül arról: a használat hiánya miatt a megszűnés megállapítását fogják kérni;

b) ha a védjegyjogosult cselekménye vagy mulasztása következtében a megjelölés a forgalomban azoknak az áruknak vagy szolgáltatásoknak a szokásos nevévé vált, amelyekre lajstromozták;

c) a védjegy a jogosult vagy az ő engedélyével más által folytatott védjegyhasználat következtében az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban megtévesztővé vált, különösen az áruk vagy a szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi származását illetően.”

7 Ez a VI. cím tartalmazza továbbá „Jogkövetkezmények megszűnés és törlés esetén” című 4. fejezetet, amelyben a rendeletnek a szintén „Jogkövetkezmények megszűnés és törlés esetén” címet viselő 55. cikke szerepel, amelynek (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az oltalom megszűnésének megállapítása esetén a[z uniós] védjegyoltalmat úgy kell tekinteni, mintha ahhoz a megszűnés megállapítására irányuló kérelem vagy viszontkereset benyújtásától kezdődően nem fűződtek volna az e rendeletben meghatározott joghatások. A megszűnés időpontjaként a felek bármelyikének kérelmére a határozatban olyan korábbi időpont is megállapítható, amelyen a megszűnésre okot adó körülmény bekövetkezett.”

8 Az említett rendeletnek a „Joghatóság és eljárás a[z uniós] védjegyekkel összefüggő jogvitákban”című X. címe tartalmazza „[az uniós] védjegy bitorlásával és érvényességével összefüggő jogviták[ról]” szóló 2. fejezetet.

9 Ebben a fejezetben található többek között a rendeletnek az „Alkalmazandó jog” című 101. cikke, amelynek értelmében:

„(1) A[z uniós] védjegybíróság e rendeletet alkalmazza.

(2) Minden olyan kérdésben, amelyről e rendelet nem rendelkezik, a[z uniós] védjegybíróság nemzeti jogát alkalmazza, nemzetközi magánjogát is ideértve.

(3) Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a[z uniós] védjegybíróság a székhelye szerinti államnak azokat az eljárási szabályait alkalmazza, amelyek irányadók a nemzeti védjegyekkel összefüggő azonos tárgyú perekben.”

A 2017/1001 rendelet

10 A 2017/1001 rendelet (24) preambulumbekezdése értelmében:

„Csak akkor indokolt oltalomban részesíteni az […] uniós védjegyet és a vele ütköző, korábban lajstromozott védjegyet, ha e védjegyeket ténylegesen használják.”

11 A rendeletnek „A bitorlásra vonatkozó nemzeti jogszabályok kiegészítő alkalmazása” című 17. cikke (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Az irányadó eljárási szabályokat a X. cím [helyesen: X. fejezet] rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.”

12 Az említett rendeletnek a „Lemondás a védjegyoltalomról, a védjegyoltalom megszűnése és a védjegy törlése” című VI. fejezete tartalmazza „[a] védjegyoltalom megszűnésének okai[ról]” szóló 2. szakaszt, amelyben a szintén „A védjegyoltalom megszűnésének okai” címet viselő 51. cikk (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A[z EUIPO-hoz] benyújtott kérelem vagy a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján az […] uniós védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani, ha

a) a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát az Unióban megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, és a jogosult a használat elmaradását kellőképpen nem igazolja; az európai uniós védjegyoltalom megszűnése azonban nem állapítható meg, ha az ötéves időtartam elteltét követően, de a megszűnés megállapítására irányuló kérelem vagy viszontkereset benyújtását megelőzően megkezdik, illetve folytatják a tényleges védjegyhasználatot; e rendelkezés nem alkalmazható, ha a jogosult a tényleges védjegyhasználatot a kérelem vagy a viszontkereset benyújtását megelőző, a használat megszakítás nélküli ötéves elmulasztása időtartamának lejártakor kezdődő három hónapban csupán azt követően kezdi meg, illetve folytatja, hogy értesül arról, hogy a használat hiánya miatt a megszűnés megállapítását fogják kérni;

b) ha a védjegyjogosult cselekménye vagy mulasztása következtében a megjelölés a forgalomban azoknak az áruknak vagy szolgáltatásoknak a szokásos nevévé vált, amelyekre lajstromozták;

c) a védjegy a jogosult vagy az ő engedélyével más által folytatott védjegyhasználat következtében az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban megtévesztővé vált, különösen az áruk vagy a szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi származását illetően.”

13 Ugyanezen rendeletnek a „Joghatóság és eljárás az […] uniós védjegyekkel összefüggő jogvitákban”című X. fejezete tartalmazza „Az […] uniós védjegy bitorlásával és érvényességével összefüggő jogviták” című 2. szakaszt.

14 Ebben a fejezetben található többek között a 2017/1001 rendelet „Alkalmazandó jog” című 129. cikke, amelynek értelmében:

„(1) Az […] uniós védjegybíróság e rendeletet alkalmazza.

(2) Az e rendelet által nem szabályozott, védjegyre vonatkozó valamennyi kérdésre az érintett […] uniós védjegybíróságnak a vonatkozó nemzeti jogot kell alkalmaznia.

(3) Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, az […] uniós védjegybíróság a székhelye szerinti államnak azokat az eljárási szabályait alkalmazza, amelyek irányadók a nemzeti védjegyekkel összefüggő azonos tárgyú perekben.”

15 E rendelet „Hatályon kívül helyezés”, illetve „Hatálybalépés” című 211. és 212. cikke úgy rendelkezik, hogy a 207/2009 rendelet hatályát veszti, a 2017/1001 rendelet pedig az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon, azaz 2017. július 6-án lép hatályba, és azt 2017. október 1-jétől kell alkalmazni.

A német jog

16 Az 1994. október 25-i Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (a védjegyek és egyéb megkülönböztető megjelölések oltalmáról szóló törvény, BGBl. 1994 I, 3082. o.; a továbbiakban: MarkenG) 25. §-a (2) bekezdésének első mondata úgy rendelkezik, hogy az eljárás során a megszűnés megállapítására vonatkozó kifogást illetően a használatra vonatkozó ötéves határidőt a kereset benyújtásának időpontját alapul véve kell kiszámítani. Ha azonban a használat elmulasztásának időtartama csak a keresetindítást követően jár le, a MarkenG 25. §-a (2) bekezdésének második mondata alapján a tárgyalás berekesztésének időpontját kell alapul venni.

17 A MarkenG 55. §-a (3) bekezdésének második mondata úgy rendelkezik, hogy a korábbi lajstromozott védjegy jogosultja által benyújtott kereset tekintetében a használat elmulasztásának kérdése szempontjából az alperes által felhozott kifogás esetében a tárgyalás berekesztésétől számított ötéves időszakot kell figyelembe venni.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 A Husqvarna kertészeti és tereprendezési eszközöket, valamint szerszámokat gyárt. A 2000. január 26-án 456244. számon, „öntözőfejek” vonatkozásában lajstromozott uniós térbeli védjegy jogosultja.

19 A Lidl 2014 júliusától 2015 januárjáig egy spirális locsolótömlőből, egy öntözőfejből és egy csatlakozóhüvelyből álló spirálisöntözőcső-készletet kínált értékesítésre.

20 Mivel a Husqvarna úgy vélte, hogy a Lidl által forgalmazott termék a tulajdonában álló védjegy bitorlásának minősül, védjegybitorlási keresetet indított a Lidl ellen a Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális bíróság, Németország) előtt többek között a bitorlás abbahagyása és kártérítés megfizetése iránt.

21 A Lidl viszontkeresetében annak megállapítását kérte, hogy a Husqvarnának az alapügyben szereplő védjegyhez fűződő jogai a védjegyhasználat elmulasztása miatt megszűntek.

22 A Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális bíróság) helyt adott a Husqvarna jelen ítélet 20. pontjában említett kérelmeinek, és elutasította a Lidl viszontkeresetét.

23 A Lidl a bíróság ítéletével szemben fellebbezést nyújtott be az Oberlandesgericht Düsseldorfhoz (düsseldorfi regionális felsőbíróság, Németország), amely az előtte 2017. október 24-én tartott utolsó tárgyalást követően hatályon kívül helyezte az említett ítéletet, és megállapította, hogy a Husqvarna alapügyben szereplő védjegyhez fűződő jogai 2017. május 31-i hatállyal megszűntek.

24 E tekintetben az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális felsőbíróság) úgy ítélte meg, hogy a használat megszakítás nélküli elmulasztása időtartamának számítása szempontjából nem a Lidl viszontkeresetének 2015 szeptemberi benyújtása, hanem az e bíróság előtt tartott utolsó tárgyalás 2017. október 24-i időpontja az irányadó. Márpedig ez a bíróság azt állapította meg, hogy az alapügyben szereplő védjeggyel jelölt árukat 2012 májusától már nem forgalmazták, amiből azt a következtetést kell levonni, hogy a megszűnés megállapítása iránti viszontkereset benyújtásának időpontjában a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt, megszakítás nélküli ötéves időszak még nem telt le, az utolsó tárgyalás időpontjában azonban már lejárt.

25 A Husqvarna felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország).

26 E bíróság arra az álláspontra helyezkedik, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntése mindenekelőtt az arra a kérdésre adott választól függ, hogy a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett ötéves időtartam számítása szempontjából irányadó időpont meghatározására e rendeleteket kell-e alkalmazni, és ha igen, akkor a jogvita eldöntése pedig ezen időpont meghatározásától függ.

27 Úgy ítéli meg, hogy sem a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja, sem a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontja nem jelöli meg azt az időpontot, amelyet a használat elmulasztásának e rendelkezésekben előírt ötéves időtartama szempontjából abban az esetben figyelembe kell venni, ha az érintett uniós védjegyhez fűződő jogok megszűnésének megállapítása iránti kérelmet viszontkereset formájában nyújtották be.

28 E tekintetben úgy véli, hogy ez eljárási jellegű kérdés és – mivel a 207/2009 rendelet és a 2017/1001 rendelet ezt nem szabályozza – a nemzeti jog hatálya alá tartozik. Ez az álláspont a 207/2009 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének és 101. cikke (3) bekezdésének, valamint a 2017/1001 rendelet 17. cikke (3) bekezdésének és 129. cikke (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következik, amint ez a 2016. június 22-i Nikolajeva ítéletből (C-280/15, EU:C:2016:467, 28. pont) is kitűnik.

29 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a német polgári perrendtartás szerint a bíróságnak határozatát az utolsó tárgyalás berekesztésének időpontját megelőzően felhozott valamennyi érvre és tényre kell alapítania. Arra az esetre, ha védjegybitorlási perben a védjegyoltalom megszűnését hozzák fel kifogásként, a német védjegyjog a MarkenG 25. §-a (2) bekezdésének első mondatában úgy rendelkezik, hogy a használatra vonatkozó ötéves határidő számítása során a keresetindítás időpontját kell alapul venni. Ha azonban a használat elmulasztásának időtartama csak a keresetindítást követően jár le, a MarkenG 25. §-a (2) bekezdésének második mondata alapján a tárgyalás berekesztésének időpontját kell alapul venni. A MarkenG 55. §-a (3) bekezdésének második mondata másfelől úgy rendelkezik, hogy a védjegynek egy korábbi védjegy fennállása miatti törlése iránti kérelemmel kapcsolatban a védjegyjogosultnak az alperes által felhozott kifogás esetén bizonyítania kell, hogy a védjegyet a tárgyalás berekesztését megelőző öt évben használták.

30 Amennyiben azt a választ kell adni, hogy mind a 207/2009 rendelet, mind pedig a 2017/1001 rendelet meghatározza azt az időpontot, amikor az ötéves határidő lejártnak minősül, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fellebbviteli bíróság előtt tartott utolsó tárgyalást kellene figyelembe venni.

31 E tekintetben ismerteti, hogy ezt a megoldást a 2017/1001 rendelet (24) preambulumbekezdése is megerősíti, amely szerint csak akkor indokolt oltalomban részesíteni az uniós védjegyeket, ha azokat ténylegesen használják. A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy az utolsó tárgyalás időpontjának az uniós védjegy használatának elmulasztására vonatkozó ötéves időtartam kiszámítása szempontjából történő figyelembevétele megfelel a pergazdaságosság követelményének, mivel a viszontkereset benyújtója nem köteles új kérelmet előterjeszteni abban az esetben, ha az említett időszak lejárta az eljárás során következik be.

32 A fentiekre tekintettel a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A használat ötéves elmulasztása időtartamának lejártát megelőzően az […] uniós védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránt benyújtott viszontkereset esetében a 207/2009 rendelet és a 2017/1001 rendelet rendelkezéseit kell-e alkalmazni a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdése a) pontjának és a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásában a használat elmulasztása időtartamának számítása szempontjából irányadó időpont meghatározására?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén[, a] használat ötéves elmulasztása időtartamának lejártát megelőzően az […] uniós védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránt benyújtott viszontkereset esetében a viszontkereset benyújtásának időpontját vagy a fellebbviteli bíróság előtti

utolsó tárgyalás időpontját kell alapul venni a használat ötéves elmulasztásának a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti időtartamának számítása során?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

33 Az előterjesztő bíróság együttesen vizsgálandó két kérdése lényegében arra irányul, hogy a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti megszűnés megállapítása iránti viszontkereset esetében az annak meghatározásához figyelembe veendő időpontot, hogy az e rendelkezésekben szereplő, megszakítás nélküli ötéves időszak lejárt-e, előírják-e ezek a rendeletek, és ha igen, melyik ez az időpont.

34 Először is meg kell jegyezni, hogy a 207/2009 rendelet „Alkalmazandó jog” című 101. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az uniós védjegybíróság ezt a rendeletet alkalmazza. E cikk (2) bekezdése továbbá előírja, hogy a rendelet által nem szabályozott, védjegyre vonatkozó kérdésekre az uniós védjegybíróságnak a nemzeti jogot – ideértve a nemzetközi magánjogot is – kell alkalmaznia. Végül az említett cikk (3) bekezdésében pontosítja, hogy ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, az uniós védjegybíróság a székhelye szerinti államnak azokat az eljárási szabályait alkalmazza, amelyek a nemzeti védjegyekkel összefüggő azonos tárgyú perekben irányadók.

35 A védjegyoltalom megszűnésével kapcsolatban a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy az uniós védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani többek között a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján, ha a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát az Unióban megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, és a jogosult a használat elmaradását kellőképpen nem igazolja.

36 Mindemellett, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, meg kell állapítani, hogy a 207/2009 rendelet nem határozza meg kifejezetten a megszakítás nélküli ötéves időszak számítása szempontjából releváns időpontot.

37 A 207/2009 rendeletnek az alkalmazandó szabályozást szabályozó rendelkezéseiből azonban kitűnik, hogy az az időpont, amikor meg kell határozni, hogy a használat elmulasztásának ötéves, megszakítás nélküli időtartama lejárt-e, az érintett kérelem benyújtásának napja.

38 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 207/2009 rendelet 55. cikkének (1) bekezdése értelmében az oltalom megszűnésének megállapítása esetén az uniós védjegyoltalmat úgy kell tekinteni, mintha ahhoz a megszűnés megállapítására irányuló kérelem vagy viszontkereset benyújtásától kezdődően nem fűződtek volna az e rendeletben meghatározott jogkövetkezmények, e rendelkezés második mondata pedig úgy rendelkezik, hogy a megszűnés időpontjaként a felek bármelyikének kérelmére a határozatban olyan korábbi időpont is megállapítható, amelyen a megszűnésre okot adó körülmény bekövetkezett.

39 A 207/2009 rendelet 55. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy e rendelet olyan értelmezése, amely szerint megszűnés megállapítása iránti viszontkereset esetén az említett rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt, a használat elmulasztására vonatkozó ötéves, megszakítás nélküli időtartamot az utolsó tárgyalás időpontjában kell megítélni, ellentétes lenne a megszűnés esetén ugyanezen rendelet szerint fennálló jogkövetkezményekkel.

40 Egyrészt ugyanis az utolsó tárgyalás időpontjában történő értékelés – amint azt az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális felsőbíróság) az alapeljárásban megállapította – ahhoz vezetne, hogy a megszűnés az 51. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt feltételek teljesülésének időpontjától kezdve állna be, jóllehet ezek a feltételek a viszontkereset benyújtásának időpontjában nem teljesülnek.

41 Márpedig e tekintetben meg kell jegyezni, hogy noha a 207/2009 rendelet 55. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a megszűnéshez fűződő jogkövetkezmények beállása kivételesen a viszontkereset benyújtását megelőző időpontra is tehető, a viszontkereset benyújtásának időpontját követően nem ad erre lehetőséget.

42 Másrészt megfontolható, hogy a viszontkereset megalapozottságának a benyújtását követő időponttól kezdve történő elismerése nem érinti azt a tényt, hogy az uniós védjegyoltalmat úgy kell tekinteni, mintha ahhoz a benyújtástól kezdődően nem fűződtek volna az uniós védjegyről szóló rendeletekben meghatározott joghatások.

43 Mindazonáltal nem fogadható el a 207/2009 rendelet olyan értelmezése, amely szerint, noha a viszontkereset benyújtására azt megelőzően került sor, hogy a használat elmulasztásának időtartama elérte volna az öt évet, a megszűnés olyan időszakra is kihathat, amelynek során még nem teljesültek az e rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett megszűnési ok megállapításának feltételei.

44 Következésképpen a védjegyoltalom megszűnéséhez fűződő, a 207/2009 rendelet 55. cikkének (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményekből az következik, hogy a viszontkereset benyújtásának időpontjában kell megvizsgálni, hogy lejárt-e a védjegyhasználat elmulasztásának megszakítás nélkül, öt éven át tartó időtartama, amely a rendelet 51. cikkének (1) bekezdése szerinti megszűnés megállapítását lehetővé tévő egyik körülménynek minősül. A kérelem csak akkor lehet eredményes, ha ez a körülmény ebben az időpontban megállapítást nyert.

45 Egyébiránt nem adható hely annak az érvnek, amely szerint annak megítélését illetően, hogy a használat elmulasztásának a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt, megszakítás nélküli ötéves időtartama lejárt-e, a fellebbviteli bíróság előtti utolsó tárgyalás időpontját kell figyelembe venni, mivel ez a választás felel meg annak a célnak, hogy a védjegyeket csak akkor részesítik oltalomban, ha azokat ténylegesen használják, valamint ez felel meg az eljárások hatékonyságára irányuló célnak is.

46 Az ilyen érvelés ugyanis, amely a rendelet vonatkozó rendelkezéseiből következőtől eltérő kritériumot állít fel, veszélyeztetheti az uniós jogalkotó által kitűzött, a 207/2009 rendelet (3) preambulumbekezdése és 1. cikke értelmében az uniós védjegyoltalom egységes jellegének biztosítására irányuló célt.

47 Ezt az egységes jelleget megkérdőjelezné, ha a védjegyoltalomnak a jogosult számára az uniós jog alapján biztosított terjedelme a megszűnés megállapítása iránti viszontkeresetekkel összefüggésben azon tagállamok eljárási szabályai szerint változna, amelyekben a viszontkereseteket benyújtották.

48 Konkrétan – ahogyan erre észrevételeiben az olasz kormány és az Európai Bizottság is rámutat –, az uniós védjegy használatának öt éven át tartó elmulasztása miatti megszűnés megállapítása iránt előterjesztett viszontkereset megalapozottsága nem függhet a nemzeti eljárás időtartamától.

49 Amennyiben a feltett kérdések a 2017/1001 rendelet értelmezésére is vonatkoznak, emlékeztetni kell arra, hogy amint az a jelen ítélet 44. pontjából kitűnik, a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset benyújtásának időpontjában kell megvizsgálni, hogy lejárt-e a védjegyhasználat megszakítás nélkül, öt éven át tartó elmulasztásának időtartama. Márpedig mivel az alapügyben a viszontkeresetet olyan időpontban nyújtották be, amikor a 207/2009 rendelet még alkalmazandó volt, az előterjesztett kérdésekre kizárólag e rendeletre tekintettel kell választ adni.

50 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az uniós védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránt benyújtott viszontkereset esetében az az időpont, amelyet annak megállapítása szempontjából figyelembe kell venni, hogy az e rendelkezésben foglalt, megszakítás nélküli ötéves időtartam lejárt-e, a viszontkereset benyújtásának időpontja.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A[z európai uniós] védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az európai uniós védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránt benyújtott viszontkereset esetében az az időpont, amelyet annak megállapítása szempontjából figyelembe kell venni, hogy az e rendelkezésben foglalt, megszakítás nélküli ötéves időtartam lejárt-e, a viszontkereset benyújtásának időpontja.

Aláírások